

ת"פ 28954/03/14 - תביעות צפת נגד יו

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 28954-03-14 תביעות צפת נ' ויינשטיין(עציר)

בפני	כב' השופט מורן מרגלית
מאשימה	תביעות צפת
נגד	
נאשמים	יו (עציר)

החלטה

בעניין: בקשת המאשימה להגיש הודעות ע"ת מס' 2 מכח סעיף 10א(ב) לפקודת הראיות.

מונחת בפני בקשת המאשימה לקבל מכח סעיף 10א(ב) לפקודת הראיות (נוסח חדש) התשל"א-1971 (להלן: החוק), את הודעותיה של עדת תביעה מס' 2 בכתב האישום - הקטינה ל.ס ילידת 2044 (להלן: הקטינה).

בבקשתה טוענת המאשימה כי במקרה דנן הצליחה היא להוכיח שאמצעי פסול הניא או מנע מהקטינה למסור עדותה בבית המשפט, זאת בהסתמך על עדותה של אם הקטינה בבית המשפט ומשיחות שניהלה המאשימה עם האם והאב שהביעו התנגדות נחרצת לעדותה של הקטינה.

לגישת המאשימה, אותו אמצעי פסול נעוץ בפחד אשר משרה הנאשם כלפי סביבתו כפי שנלמד מהנסיבות, בחשש מפני התייצבות מולו על דוכן העדים וכן בשל הלחץ אותו מפעילים הוריה של הקטינה על האחרונה שלא להעיד מתוך מטרה לשמור על שלומה וביטחונה.

מנגד, טוענת הסנגורית המלומדת בתגובתה שהתקבלה ביום 28.9.14, כי המאשימה לא הצליחה להוכיח את אותו "אמצעי פסול" אשר הניא או מנע מהקטינה למסור עדותה בבית המשפט וכלל לא הובאה עמדתה של הקטינה אלא רק עמדת הוריה ומשכך לא ברור האם היא זו שמסרבת להעיד או אינה מסוגלת להעיד.

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושקלתי את העניין, הגעתי למסקנה כי לא ניתן להכשיר את הודעותיה של הקטינה באמצעות הגשתן לבית המשפט מכוחו של סעיף 10א(ב) לפקודת הראיות ואסביר.

בספרו "על הראיות" (חלק ראשון, מהדורת תש"ע 2009 עמ' 383) מסביר כב' השופט בדימוס י. קדמי כי תכלית

הוספתו של ס"ק (ב) לחוק היתה - קידום פני הסיכון של "העלמת" או "האלמת" עדים, באמצעים פסולים, על מנת למנוע קבלת אמרת חוץ שלהם כראיה לפי ס"ק (א).

כעולה מהוראת החוק ומהפרשנות שניתנה לה על-ידי בית המשפט העליון (ראה דנ"פ 4390/91 מדינת ישראל נגד חוסאם חאג' יחיא (פורסם במאגרים המשפטיים)) הרי שרק אם העד אינו נוכח באולם - ולא ניתן לכפות את הופעתו - ניתן להכשיר הודעתו באמצעות ס"ק (ב) לחוק ובלבד שיש להוכיח כי הסירוב להעיד נעוץ ב"אמצעי פסול" שננקט בהקשר זה.

אם כן, מהו אותו אמצעי פסול שנקט במקרה דנן?

תחילה אדגיש כי יש ממש בטיעוני הסנגורית לפיהם לא הובאה בפני בית המשפט כל ראיה ממקור ראשון בדבר עמדתה של הקטינה ביחס לאמור בס"ק (ב), היינו, בדבר "סירובה" או "אי מסוגלותה" להעיד בבית המשפט ולו באמצעות ההסדרים המיוחדים בקבועים בחוק, בין היתר, במסגרת סעיף 2ג(ד) לחוק לתיקון סדרי דין (חקירת עדים) התשי"ח-1957 - ראה בעניין אף זה החלטתי מיום 23.6.14.

שהרי, כל שהובא בפני בית המשפט הינו עמדת הוריה של הקטינה אשר חוששים לשלומה.

ואולם, אף אם לצורך הדיון אניח כי עמדת ההורים הינה עמדתה הברורה של הקטינה, כך לנושא הסירוב ולנושא אי המסוגלות, הרי שלא השתכנעתי כי אמצעי פסול, הוא ולא אחר, הניע אותה מלמסור עדותה.

כידוע, הנטל להוכיח כי אותו אמצעי פסול שימש להניא או למנוע מהעד למסור עדותו מונח על כתפי מי שמעוניין להסתמך על האמרה מכ סעיף 10א(ב), ובמקרה דנן על המאשימה.

נכון הדבר כי בפסיקת בית המשפט העליון בשנים האחרונות הורחבה משמעותו של המושג "אמצעי פסול" ואף הוקלה דרך הוכחתו, כך למשל בהסתמכות על עדויות שמיעה, כמו גם הסתפקות בהתרשמות כללית של בית המשפט מבלי להוכיח מעשה קונקרטי, אולם עם כל ההרחבה נקבע כי אין להסתפק בהשערות גרידא וכי צריך שתתקיימנה ראיות כלשהן להוכחת האמצעי הפסול (וראה דברי כב' השופט בדימוס י.קדמי "על הראיות", שם עמ' 393).

כאמור, במקרה דנן טוענת המאשימה כי הוכח שהנאשם נוהג בשיטתיות בהטלת אימה כלפי שכניו, ובשל כך יש בהעדתה בבית המשפט כדי להעמיד את חייה בסכנה. בשלב זה של ההליכים המשפטיים, זאת אומר בזהירות המתבקשת, כי בעניין זה לא עמדה המאשימה בנטל הדרוש להוכחת הטענה ואף לא התרשמתי מנסיבות העניין כי שונה עניינה של הקטינה מעניינה של כל עדה אחרת, לרבות קטינה, אשר מוזמנת להעיד בבית המשפט בתיקים אחרים.

הנאשם, בין בעצמו ובין באמצעות אחרים, לא פנה לקטינה או הוריה, לא הפנה רמזים בקשר לעדותה האפשרית או איומים מוסווים, לא הובאה בפני כל ראיה כי בעבר או בהווה נוצרה מחלוקת בין הנאשם לקטינה והוריה, ואף אם השכל

הישר וניסיון החיים מלמדים כי מתן עדות כנגד אדם אחר בבית משפט פלילי, על אחת כמה וכמה כנגד שכן, מקימים בליבו של נותן העדות חשש מה, אי נוחות ותחושת לחץ, הרי שאין בכך כדי להוכיח קיומו של אמצעי פסול "חיצוני" אלא דווקא פחד שמקורו "פנימי", כפי שהתרשמתי שאירע במקרה דנן.

ואעיר שתי נקודות לסיום, למאשימה עמדה האפשרות לזמן ואף לכפות את שמיעת עדות הקטינה באחת מהאפשרויות המצויות בדין, אולם היא בחרה שלא לעשות כן תוך הסתמכות על דברי הוריה שביקשו לא לפגוע בביתם באמצעות הבאתה לבית משפט, דבר שהינו מובן. אולם, אין בעניין זה כדי להשליך על קיומו של אמצעי פסול.

בנוסף, הפסיקה אליה הפנה התובע המלומד בסעיף 12 לבקשה, וטענתו כי יש להקיש ממנה אל המקרה דנן אין בידה להתקבל, שכן אמנם נקבע שלעיתים מספיקה התרשמות כללית של בית המשפט מסימני פחד קיצוניים שמתגלים אצל העד אשר ניסיון החיים מלמד כי מקורם באמצעי פסול, אולם, במקרים אליהם הפנה התובע נעשתה התרשמות זו באופן בלתי אמצעי לאחר שהעד נכח פיזית בבית המשפט, דבר שאינו קיים במקרה שבפניי.

אשר על כן, הנני דוחה את הבקשה.

המזכירות תודיע בדחיפות לצדדים.

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ה, 28 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.